

ропи, які зіткнулись з проблемою реальної декомунізації раніше, ми можемо адекватно та планомірно дати оцінку та забезпечити збереження мистецького «спадку радянської доби» в допустимій формі на підготованих територіях.

УДК 72:7.0461(043.2)

**ДЕАКТУАЛІЗАЦІЯ МІФОЛОГІЧНОГО ДИСКУРСУ
В СУЧАСНІЙ АРХІТЕКТУРІ**

О.Ю. Михальчук, студентка ННІАП,

Л.М. Бармашина, доц., к. арх., доц. кафедри містобудування
Національний авіаційний університет, Київ, Україна

Актуальність теми доповіді. В основі уявлень про архітектуру лежать деякі міфологічні конструкції, які супроводжують, зокрема грецьке мистецтво як своєрідну «колиску архітектури» ще з початкового етапу розвитку їхньої цивілізації. Ці уявлення і визначали спеціалізацію архітектора. Сучасній архітектурі властиве спрямування на усунення міфології із будівельної індустрії.

Мета доповіді. Аналіз напрямів деактуалізації та витіснення міфології із архітектурної дійсності як важливий чинник її розвитку.

Основні результати дослідження. Сьогодні ми можемо помітити зростаючу тенденцію поступового витіснення міфології з архітектурного світу. Поєднання міфології та будівництва – досить давня традиція, яка зараз втрачає своє значення. У побудованих спорудах сховані не лише знаки та символи певних традицій, але й власне архітектурна сутність, яка має свою структуру та змістовність, що не залежать від контексту міфологічного сюжету.

Міфологія – це складне явище, яке містить систему знань і уявлень про світ у цілому. Вона охоплює безліч галузей життя, їх впорядкованість та взаємозалежність, систематизуючи та створюючи певний світогляд. Це явище отримало право на існування саме в історичному минулому, але втрачає своє значення у теперішньому. Із розвитком науки на місце міфології, як правило, почали ставити ідеологію, пропонуючи істину з обґрунтованими доказами, яку важко спростувати.

Протягом усього існування людства архітектура була одним із головних засобів культурного та духовного становлення людини. Вона була способом виявлення та вираження основних задач, які вирішували усі світові релігії та ідеології. Мабуть кожний архітектор, вивчаючи свою галузь знань, стикався з міфологією. І, в першу чергу, тут іде мова про античність – згадаємо десять книг Вітрувія про архітектуру, його відому триаду «користь-міцність-краса», його розповіді про створення коринфської капітелі, жіночність в іонічній та чоловічі риси у доричному ордері. Адже нічого більш чіткого та стійкого, ніж античні ордери, в історії архітектури не було.

Міфологія та архітектура – це дві сутності, які можливо і мають різні початки, але загалом пов'язані між собою міцним вузлом. Адже міф – певна архітектура у системі якої він збудований, а архітектура – завжди певний міф, який відображає творчу душу автора. Зі слова «архітектура» одразу випливає інше – «місто», яке має свою будову, конструкцію, систему. Міф – це те саме місто зі своєю складною структурою.

Уявлення про архітектуру, як про таємниче знання, було укорінено ще в давній грецькій міфології. Саме в стародавніх міфах найбільш виражена думка про те, що людське тіло і архітектурна споруда, в якій цій людині потрібно перебувати, пов'язані між собою. З іншого боку кожний архітектурний проект містить частку душі її автора. Будь-яка споруда ізоморфна тілу людини. У минулому більшість будівель, особливо масивні та масштабні за розмірами, мали у своїй основі окрім безпосередньо фізичного, ще й ментальний міфологічний план. Але, розглядаючи сучасну архітектуру, де переважають висотні будівлі величезного формату, можна виявити втрату зв'язку між людиною та спорудою, адже їх розміри не відповідають один одному.

Раніше всі міфологічні знання, вчення, та відповідні їм можливості були спрямовані в довершений архітектурний елемент або будівлю. Тобто існував образний міфологічний прототип, що включав у себе функції, конструкції, способи будівництва, сприйняття, експлуатації та відновлення. Зазвичай усі ці напрямки об'єднувались ритуалом будівництва і культовим змістом (зведення храмів, святилиць та інших культових споруд). Тоді технічне та містичне значення будівництва мали єдиний початок, були однією структурною одиницею. Сьогодні ж спостерігається відхід культу, ритуалу та міфу в минуле. Це сталося передусім внаслідок зміни світогляду людини.

Кожна архітектурна споруда – це певна історія її життя. Але сьогодні не всі історії, що оточують архітектурні роботи несуть у собі рівень міфу. Ці історії також можуть бути добре приховані від випадкового глядача або часто вбудовані лише в ескізний проект архітектурної заявки.

Зовсім скоро людство мабуть взагалі викреслить міфологію як основу будівельної галузі. Але звернемось знову до античності, де за тим же Вітрувієм – архітектором може бути тільки та людина, яка одночасно є спеціалістом не тільки в статистиці, механіці, математиці, а й може бути фахівцем з історії, літератури і в тому числі – міфології. Перед сучасним поколінням постає задача з'ясувати, що саме втрачається при перенесенні тогочасних методів будівництва і збереженні стародавніх традицій із міфологічної системи в сьогоденну культуру. Тому місія архітектури як традиції і як професії - прийняти цей виклик і виконати свій обов'язок, намагаючись переконати людей в цінності філософії.

Висновок. Таким чином, протягом дослідження теми «Деактуалізація міфологічного дискурсу в сучасній архітектурі», ми змогли проаналізувати еволюцію розвитку архітектури від Стародавнього Світу до сучасності. В ході роботи було виявлено, що в античні часи найбільшим натхненням для архітекторів була міфологія, оскільки це було майже єдиним джерелом поширення знань серед суспільства. Сьогодні ж, із стрімким розвитком науково-технічних ресурсів та різноманітних джерел поширення знань, міфологія в архітектурі відходить на другий план, і це не є позитивним явищем. Логічний і раціональний рух архітектурних досягнень і надбань обов'язково призведе до формального повернення міфології як духовної сутності архітектури, оскільки в реальності міф наразі завжди присутній у творчому процесі.